

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně senátu Veroniky Juříčkové a soudců Tomáše Langáška a Filipa Dienstbiera v právní věci žalobkyně: **Primagra, a.s.**, sídlem Nádražní 310, Milín, zastoupená JUDr. Sylvií Sobolovou, Ph.D., advokátkou, sídlem Jungmannova 745/24, Praha 1, proti žalovanému: **Ministerstvo průmyslu a obchodu**, sídlem Na Františku 1039/32, Praha 1, zastoupený doc. JUDr. Janem Brodcem, LL.M., Ph.D., advokátem, sídlem Rubešova 162/8, Praha 2, týkající se žaloby proti rozhodnutí žalovaného ze dne 8. 10. 2021, č. j. MPO 614921/21/61500, o kasační stížnosti žalobkyně proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 8. 3. 2023, č. j. 9 A 128/2021-155,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost žalobkyně **se zamítá**.
- II. Žalobkyně **nemá** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.
- III. Žalovanému **se nepřiznává** náhrada nákladů řízení o kasační stížnosti.

Odůvodnění:

I. Vymezení případu

[1] Žalovaný rozhodnutím označeným v záhlaví tohoto rozsudku zamítl dle § 14m zákona č. 218/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech a o změně některých souvisejících zákonů (rozpočtová pravidla), žádost žalobkyně ze dne 4. 5. 2021 o poskytnutí dotace na projekt „Výměna sušárny zrnin v Primagra, a.s., středisko Staňkov“ na základě dotační výzvy „Úspory energie – Výzva V“, vyhlášené dle § 14j rozpočtových pravidel v rámci Operačního programu podnikání a inovace pro konkurenceschopnost. Žalovaný žádost zamítl s odůvodněním, že poskytnutí dotace by představovalo porušení povinnosti hospodárného

nakládání s veřejnými prostředky a povinnosti přijímat opatření k vyloučení nebo zmírnění finančních, právních a jiných rizik s možným dopadem na zdroje financování činnosti orgánu veřejné správy. Žalovaný vycházel z principu prevence a zohlednil hrozící riziko, že projekt nebude profinancován z Evropského fondu pro regionální rozvoj. Toto riziko vyplynulo dle žalovaného z výsledků auditu Evropské komise č. REGC414CZ0133, který se týkal dotací již poskytnutých společností skupiny Agrofert (do které patří rovněž žalobkyně), a shledal porušení pravidel o střetu zájmů s ohledem na postavení tehdejšího předsedy vlády Ing. Andreje Babiše. Žalovaný uvedl, že jak výzva, tak pravidla spolufinancování strukturálních a investičních fondů v programovém období 2017 až 2020 nepočítala v případech žadatelů v postavení žalobkyně s financováním projektů státním rozpočtem, nýbrž výhradně s financováním evropským (s výjimkou dočasného předfinancování dotace ze státního rozpočtu). Žalovaný tak odmítl možnost financovat dotaci ze státního rozpočtu. Poukázal také na hrozbu širších negativních důsledků pro státní rozpočet, pokud by Evropská komise v důsledku dalšího poskytování dotací subjektům skupiny Agrofert pozastavila platby celého operačního programu pro nepřijetí dostatečných opatření k nápravě ze strany České republiky. V odůvodnění rozhodnutí pak žalovaný rovněž uvedl, že v rámci principu prevence je povinen předcházet nesrovnalostem z pohledu evropského práva.

[2] Žalobkyně napadla rozhodnutí žalovaného žalobou, kterou Městský soud v Praze zamítl rozsudkem označeným v záhlaví. Městský soud nepřisvědčil námitce nepřezkoumatelnosti rozhodnutí žalovaného spočívající v tom, že žalovaný v řízení o poskytnutí dotace neposuzoval naplnění podmínek dle § 4c zákona č. 159/2006 Sb., o střetu zájmů, který pod sankcí neplatnosti zakazuje poskytovat nenárokové dotace vyjmenovaným veřejným funkcionářům (prezident republiky, člen vlády nebo vedoucí jiného ústředního správního úřadu) a právníkům osobám, jejichž skutečným majitelem je vyjmenovaný veřejný funkcionář. Žalovaný dle městského soudu dostatečně vysvětlil, proč k takovému posouzení nepřistoupil. Dotaci neposkytl žalobkyni z jiného důvodu, konkrétně z důvodu existence rizika budoucího neproplacení prostředků z Evropského fondu pro regionální rozvoj do státního rozpočtu (viz dále). Žalobou napadené rozhodnutí tedy městský soud považoval za přezkoumatelné.

[3] Městský soud dále vycházel z obecného východiska, že na poskytnutí dotace není právní nárok, jak plyne z platné právní úpravy a jak opakovaně potvrdila judikatura správních soudů. Městský soud upozornil, že žalobkyni nebyla dotace přiznána (o jejím případném poskytnutí se teprve rozhodovalo), a proto jí nesvědčilo ani legitimní očekávání, ačkoli dle žalovaného žádost splňovala formální náležitosti a byly splněny i věcné podmínky.

[4] Jádrem věci spočívalo dle městského soudu v zodpovězení otázky, o co se opíralo správní uvážení žalovaného, na jehož základě žalovaný dospěl k rozhodnutí dotaci v daném případě neposkytnout (zda se opíralo o právní předpisy a příslušné dotační dokumenty, jako jsou výzva, metodický pokyn finančních toků programů spolufinancovaných z evropských strukturálních a investičních fondů v období let 2014 až 2020 a pravidla spolufinancování strukturálních a investičních fondů v programovém období 2017 až 2020), a zda správní uvážení (ne)vybočilo z mezí, resp. zda je žalovaný nezneužil.

pokračování

[5] Po posouzení shora vyjmenovaných dotačních dokumentů městský soud potvrdil závěr žalovaného, že vládou schválený způsob financování projektů podnikatelských subjektů předpokládá financování výhradně z evropských strukturálních a investičních fondů, přičemž celou národní část spolufinancování hradí výhradně příjemce dotace. Prostředky ze státního rozpočtu jsou určeny výlučně k předfinancování dotace, přičemž Česká republika je následně obdrží zpět z příslušného evropského fondu. Městský soud uvedl, že na základě obsahu veřejně dostupných dotačních dokumentů si tak žalobkyně musela být vědoma, že příslušný operační program, v němž byla výzva vypsána, nepočítá s dotacemi financovanými ze státního rozpočtu. Poskytnutí dotace by tedy ohrožovalo státní rozpočet, přičemž z právních předpisů dle městského soudu vyplývá veřejný zájem takovému ohrožování předcházet a zamezovat mu. Toto ohrožení státního rozpočtu považoval městský soud ve shodě s žalovaným za legitimní kritérium, které žalovaný důvodně v rámci správního uvážení zohlednil.

[6] Městský soud dále pokládal za odůvodněný předpoklad žalovaného, že finanční krytí dotace z evropských fondů je v návaznosti na výsledky provedeného auditu ohroženo a že Česká republika nemusí být úspěšná s žádostí o proplacení. Žalovaný tento předpoklad opíral o výsledky auditu (závěrečná zpráva ze dne 29. 11. 2019, české znění ze dne 5. 2. 2020, tzv. follow-up dopis ze dne 22. 10. 2020, české znění ze dne 18. 12. 2020). Městský soud považoval závěry auditu za relevantní pro rozhodování žalovaného o žádosti, neboť dopad auditních zjištění se neomezuje pouze na auditem konkrétně šetřené projekty. Zároveň je považoval za dostatečná, pokud jde o existenci pochybností, zda následně dojde ke krytí dotace z evropských fondů. Dle městského soudu by neposkytnutí finančního krytí mělo závažné důsledky pro státní rozpočet a znamenalo by přenesení finanční zátěže na státní rozpočet, a to v rozporu s výzvou a dalšími dotačními dokumenty. Jakkoli by se sice Česká republika mohla bránit proti krácení plateb Evropskou komisí, nelze dle městského soudu v době rozhodování o poskytnutí dotace předjímat výsledek takové obrany. Žalovaný tedy byl oprávněn v rámci prevence zohlednit riziko neproplacení dotačních prostředků a akcentovat opatrnost a prevenci při poskytování finančních prostředků ze státního rozpočtu. Městský soud dále upozornil, že vlastní posouzení střetu zájmů podle citovaného zákona by na existenci (vnější) popsané hrozby pro státní rozpočet nemělo žádný vliv. Městský soud v napadeném rozsudku rovněž zmínil povinnost žalovaného předcházet nesrovnalostem z pohledu evropského práva, v čemž také spatřoval důvod pro zamítnutí žádosti.

[7] Městský soud tak v odůvodnění napadeného rozsudku uzavřel, že žalovaný v rozhodnutí vycházel z náležitě zjištěných relevantních skutkových okolností a při správním uvážení nevybočil z mezí logického usuzování. Žalobou napadené rozhodnutí proto městský soud nehodnotil jako nezákonné.

II. Kasační stížnost, vyjádření žalovaného a další vyjádření účastníků

[8] Žalobkyně (dále jen „stěžovatelka“) podala proti rozsudku městského soudu kasační stížnost. Namítala jeho nezákonnost a rozporovala možnost zamítnout žádost o dotaci z důvodu předcházení nesrovnalostem, ačkoli existence nesrovnalosti nebyla prokázána v žádném řízení, v němž by stěžovatelka mohla uplatňovat svá procesní práva. Uvedla, že městský soud rovněž nevysvětlil, kde se nachází právní základ principu prevence, ze kterého

při rozhodování ve shodě s žalovaným vycházel. Pokud žalovaný zamítl žádost o dotaci z důvodu předcházení nesrovnalostem ve smyslu příslušného evropského nařízení, byl dle stěžovatelky povinen prokázat, že došlo k porušení konkrétního právního předpisu (např. § 4c zákona o střetu zájmů). Nesrovnalostí by nebyl pouhý jiný názor žalovaného na posouzení určité právní otázky odlišný od obsahu auditních výstupů Evropské komise a nebylo by jím ani riziko, že v budoucnu nemusí dojít k proplacení výdajů státního rozpočtu souvisejících s dotací. O takovém potenciálním neproplacení dotace Evropskou komisí České republiky by se dle stěžovatelky vedlo samostatné sporné řízení. Taková situace může dle stěžovatelky nastat u jakékoli dotace jakémukoli subjektu. Nesrovnalostí by dle jejího názoru nebylo ani to, pokud by výdaje státního rozpočtu na dotaci nakonec skutečně nebyly proplaceny. V takovém případě by dotace zůstala vyplacena z národního rozpočtu, což nepředstavuje nesrovnalost, neboť nic nebrání členskému státu financovat dotační projekty ze svých vlastních zdrojů, jak potvrdila i Evropská komise a Tribunál Evropské unie.

[9] Stěžovatelka se domnívala, že případné neproplacení dotace z evropských fondů by nepředstavovalo ani ohrožení státního rozpočtu, neboť prostředky alokované v operačním programu by Česká republika mohla použít na podporu jiného projektu. Protože její projekt odpovídal cílům dotační výzvy, nejednalo by se o neefektivní alokaci veřejných zdrojů. Stěžovatelka odkázala na usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 3. 3. 2023, č. j. 4 Afs 11/2023-59, dle kterého neexistuje veřejný zájem na zamítnutí žádosti o dotaci, nýbrž toliko veřejný zájem na poskytování dotací v souladu se zákonem. Od tohoto veřejného zájmu však žalovaný v daném případě odhlédl, neboť věcně neposoudil soulad podané žádosti s právními předpisy. Městský soud dle stěžovatelky také nesprávně pominul skutečnost, že se žalovaný nezabýval vypořádáním klíčové obranné argumentace stěžovatelky, že nebyla obchodní společností, kterou by ovládal veřejný funkcionář, a tedy nedošlo k porušení právních předpisů.

[10] Nesprávný je dle stěžovatelky rovněž závěr městského soudu, že žalovaný mohl vyvozovat opačné závěry z předběžných a právně nezávazných auditních výstupů. Stěžovatelka namítala, že tyto výstupy byly pouze přípravným aktem neurčujícím definitivní pozici Evropské komise, a tedy nevyvolávaly žádné závazné právní účinky. Povaha auditních závěrů se v českém právu blíží závěrům protokolu o kontrole, který však nezabavuje správní orgány povinnosti zjistit stav věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti. Sama Evropská komise potvrdila, že auditní výstupy nezakazují vnitrostátním orgánům dotace poskytnout. V této souvislosti poukázala na závěry usnesení Tribunálu Evropské unie ze dne 14. 9. 2022, T 101/21 a T 213/21, ve spojených věcech *Primagra a Mlékárna Hlinsko proti Komisi* (dále jen „rozhodnutí Tribunálu“). Dle stěžovatelky žalovaný porušil zásadu zákonnosti, neboť v rozporu s právními předpisy svévolně upustil od zjišťování skutkového stavu. Tento krok žalovaného nelze ospravedlňovat tím, že by žalovaný v budoucnu musel své stanovisko obhajovat před jiným orgánem veřejné moci ve sporu České republiky s Evropskou komisí, jak dle stěžovatelky dovodil městský soud.

[11] Dle stěžovatelky nelze akceptovat stav, kdy bylo o její věci rozhodnuto na základě skutkového stavu a právního posouzení vycházejícího z auditu Evropské komise, proti kterému se nemohla bránit a skutkový stav i právní posouzení vyvrátit. Nedostačující je dle jejího názoru odkaz městského soudu na skutečnost, že auditní výstupy jsou součástí

pokračování

správního spisu žalovaného a že se k nim stěžovatelka v řízení o poskytnutí dotace vyjadřovala. Auditní výstupy sice součástí spisu byly, žalovaný se však s její argumentací a důkazními návrhy (vyvracejícími závěry auditu) nevypořádal. Takový postup označila stěžovatelka za protiústavní s odkazem na nález Ústavního soudu ze dne 3. 3. 2005, sp. zn. II. ÚS 329/04. Dokazování pak neprovedl ani městský soud, což stěžovatelka považuje za postup v rozporu s principem plné jurisdikce a porušení čl. 6 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod (dále jen „Úmluvy“). Dle stěžovatelky je nutno řízení o poskytnutí dotace považovat za rozhodování týkající se občanských práv a závazků. Městský soud pak neprovedl dokazování ani vyjádřením Evropské komise ze dne 9. 2. 2022, které nebylo součástí správního spisu a které blíže rozvíjí úvahy Komise o předběžnosti a právní nezávaznosti auditních výstupů.

[12] Stěžovatelka taktéž zopakovala závěry rozhodnutí Tribunálu o povaze auditních výstupů, které jsou toliko přípravným aktem a nejsou schopny vyvolávat závazné právní účinky, přičemž předběžnost těchto výstupů dle jejího názoru relativizuje i riziko neproplacení dotace Evropskou komisí. Stěžovatelka se domnívala, že žalovaný a městský soud považovali auditní výstupy za „v konečném důsledku určující“ pro věc samu. Evropská komise však mohla nakonec rozhodnout jinak, neboť auditní výstupy definitivně neurčovaly její pozici, což ovšem žalovaný ani městský soud nezohlednili.

[13] Absenci hodnocení auditních výstupů nemohlo dle stěžovatelky zhojit ani to, že se městský soud (namísto žalovaného) částečně zabýval otázkou střetu zájmů tím, že v napadeném rozsudku sám provedl výklad čl. 61 nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU, Euratom) č. 2018/1046, kterým se stanoví finanční pravidla pro souhrnný rozpočet Unie (dále jen „finanční nařízení“).

[14] Stěžovatelka poukázala také na vady řízení před městským soudem spočívající v nevysvětlení, proč se v daném případě odchýlil od předchozí rozhodovací praxe jiných senátů téhož soudu. Stěžovatelka předesílala výčet jedenácti rozhodnutí městského soudu, které skutkově a právně totožným žalobám vyhověly. Dle stěžovatelky se městský soud v nyní projednávané věci nevypořádal se závěry rozsudků jiných senátů, dle kterých absence posouzení otázky střetu zájmů a nevypořádání argumentace žadatele o dotaci zakládá závažnou vadu rozhodnutí žalovaného o neposkytnutí dotace. Stěžovatelka namítala, že městský soud tím porušil její právo na spravedlivý proces a rovnost v právech. Posouzení klíčových otázek městským soudem bylo dle stěžovatelky nedostatečné, soud buď zdroje dezinterpretoval, anebo je zamlčel.

[15] Za vadu řízení před soudem označila stěžovatelka také neodůvodnění rozhodnutí městského soudu nepodat navržené předběžné otázky Soudnímu dvoru Evropské unie (dále jen „SDEU“), a sice zda jsou finální auditní zpráva a tzv. follow-up dopis platnými akty EU, zda jsou tyto dokumenty závazné pro vnitrostátní orgány a zda čl. 61 finančního nařízení požaduje, aby členské státy přijaly právní předpis zakazující poskytnutí dotace společností, jejichž skutečným majitelem je člen vlády, byť se nepodílí na procesech vedoucích k přijetí rozhodnutí o poskytnutí dotace.

[16] Žalovaný ve vyjádření ke kasační stížnosti poukázal na skutečnost, že jím vydané rozhodnutí nelze považovat za vadné, neboť v něm identifikoval rozhodné skutečnosti, na kterých je založeno, a odůvodnění je podrobně popisuje. Skutečnost, že žalovaný neprovedl

oponenturu stěžovatelčiny argumentace směřující proti střetu zájmů, není vadou rozhodnutí. Stěžovatelka neměla na poskytnutí dotace právní nárok ani legitimní očekávání. Žalovaný připomněl, že správní uvážení o neposkytnutí dotace založil na veřejném zájmu na ochraně a stabilitě veřejných rozpočtů a prevenční povinnosti. Ve shodě s odůvodněním vydaného správního rozhodnutí vysvětlil, ze kterých právních předpisů tato prevenční povinnost pramení.

[17] Audit Evropské komise konstatoval, že z pohledu Komise bránil § 4c zákona o střetu zájmů poskytování dotací z evropských fondů společností skupiny Agrofert v době, kdy byl Ing. Andrej Babiš veřejným funkcionářem. Z auditu vyplynulo, že dotace pro společnosti této skupiny nebudou způsobilé k poskytnutí příspěvku z evropských fondů, a pokud by vnitrostátní orgány zahrnující takové výdaje do žádosti o platbu ve větším počtu, hrozilo by zrušení příspěvku z evropských fondů na celý operační program. Při znalosti závěrů auditu tak žalovaný vycházel z reálného rizika neproplacení dotace a ohrožení financování celého operačního programu. Ohrožení přitom existovalo bez ohledu na to, zda by v řízení o dotaci sám posoudil otázku střetu zájmů. Při vědomí uvedeného rizika tedy dle žalovaného zájem na ochraně státního rozpočtu převážil nad poskytnutím dotace (při neexistenci nároku). Žalovaný uvedl, že se nevyhýbal posouzení střetu zájmů, jak tvrdí stěžovatelka. Dostatečně však vysvětlil, proč z jeho pohledu věcné posouzení této otázky nebylo pro rozhodování dané věci klíčové.

[18] Riziko ohrožení rozpočtu, které aktivovalo prevenční povinnost, nemuselo dle žalovaného vyplývat toliko ze závazného rozhodnutí Evropské komise. Žalovaný připomněl, že nikdy netvrdil, že by jednoznačně došlo k neproplacení dotace, a zároveň nezastíral, že vycházel „toliko“ z rizika neproplacení v návaznosti na závěry auditu Evropské komise. Dle žalovaného však v takovém případě nelze dovozovat povinnost státu (žalovaného) takové riziko podstupovat a dotaci poskytnout. Žalovaný upozornil, že by obdobně postupoval u všech ostatních projektů jiných subjektů, pokud by mu bylo známo stanovisko Evropské komise, že prostředky vynaložené na projekt neproplatí a že může být ohrožen celý program.

[19] Stěžovatelkou navrženou možnost trvalého financování jejího projektu ze státního rozpočtu označil žalovaný za rozpornou se smyslem čerpání dotačních prostředků financovaných z evropských fondů. Dotace podnikatelským subjektům stát toliko předfinancuje, nikoli spolufinancuje, jak žalovaný vysvětlil již ve vydaném správním rozhodnutí. Financování projektů s rizikem následného neproplacení Komisí je nežádoucí.

[20] Stěžovatelka dle žalovaného v řízení nevyvrátila rozhodné skutečnosti, na kterých je rozhodnutí postaveno (na dotaci není právní nárok, stěžovatelka je společností skupiny Agrofert, Ing. Andrej Babiš byl veřejným funkcionářem, Evropská komise upozornila na možnost zrušení financování celého operačního programu, budou-li do budoucna podporovány projekty společností skupiny Agrofert).

[21] V replice stěžovatelka polemizovala s dílčími názory žalovaného obsaženými v jeho vyjádření. Setrvala na tom, že se žalovaný nevypořádal s její argumentací. Střet zájmů, který stěžovatelka rozporovala, představoval rozhodnou právní skutečnost, která byla faktickým důvodem zamítnutí žádosti, jak potvrdil rovněž jiný senát městského soudu. Důvody předestřené žalovaným nebyly ze stěžovatelčina pohledu dostatečně nosné.

pokračování

[22] Žalovaný dle jejího názoru překročil meze správního uvážení tím, že své rozhodnutí nezaložil na skutečnostech, které měl zkoumat, a naopak přihlížel ke skutečnostem, které nemají oporu v zákoně ani v dotační výzvě. Stěžovatelka dále přdestřela svůj náhled na institut správního uvážení, které je vždy implicitně omezeno ústavními principy (zákaz libovůle, princip rovnosti, zákaz diskriminace, lidská důstojnost, proporcionalita) a explicitně zákonem stanovenými kritérii pro rozhodování. Další kritéria správního uvážení správní orgán nemůže domýšlet. Stěžovatelka se domnívala, že volnost žalovaného při poskytování dotací je spíše zdánlivá. Dotační výzva stanovila účel, na který budou dotace poskytnuty, a rovněž pravidla, jak bude naplnění účelu posuzováno podle bodového skóre. Stěžovatelčin projekt účel naplnil, avšak její žádost byla přesto zamítnuta z důvodu, který nemá oporu v zákoně ani v podmínkách výzvy. Tento důvod nebyl přezkoumán, má dle stěžovatelky spekulativní povahu a nevycházel ze smyslu a účelu právní normy zmocňující žalovaného k poskytování dotací. Tím žalovaný překročil explicitní meze správního uvážení. Pro stěžovatelku nebylo podstatné, kdo bude v konečném důsledku veřejné spolufinancování projektu zajišťovat, ale jaké dotační podmínky musí splnit, aby dotaci získala. Zajištění zdroje financování bylo věcí orgánů veřejné moci. Žalovaný rovněž překročil implicitní meze správního uvážení. V této souvislosti stěžovatelka zopakovala tvrzení o nemožnosti obrany proti závěrům auditu Evropské komise, což dle jejího názoru představuje porušení práva na spravedlivý proces. Opomenutí stěžovatelčiných námitek ve správním řízení představovalo zakázanou svévoli. Žalovaný dle stěžovatelky v rámci správního uvážení porušil rovněž princip rovnosti a zákazu diskriminace, neboť žádost byla zamítnuta z důvodu, který žalovaný nehodnotil u žádného jiného žadatele mimo skupinu Agrofert.

[23] Stěžovatelka dále jinými slovy zopakovala výhrady k právní argumentaci žalovaného obsažené již v žalobou napadeném rozhodnutí a rozvíjela kasační tvrzení. Polemizovala např. s vyhodnocením rizika financování celého operačního programu z evropských fondů, setrvala na názoru, že žalovaný se chtěl vyhnout posouzení střetu zájmů, jakož i na tom, že auditní výstupy nepredikovaly konečný postoj Evropské komise stran oprávněnosti výdajů případně vynaložených na její projekt. Proto se žalovaný nemohl vyhnout zjišťování skutkového stavu ve stěžovatelkou navrhovaném rozsahu a nevypořádat všechny její námítky. Omezené zjišťování skutkového stavu nemělo dle stěžovatelky oporu v právních předpisech a bylo v rozporu se zásadou materiální pravdy a zásadou zákonnosti.

[24] Žalovaný v dalším doplňujícím vyjádření upozornil na rozsudky Nejvyššího správního soudu, které v mezidobí vyvrátily závěry některých senátů městského soudu o nepřezkoumatelnosti jím vydaných rozhodnutí, jimiž shodně jako v této věci zamítl jiné žádosti o dotace společně se skupinou Agrofert. Dle žalovaného zároveň tyto rozsudky vyvracejí závěr, že byl povinen věcně vypořádávat námítky týkající se problematiky střetu zájmů. Dále žalovaný poukázal na správní uvážení vycházející z povinnosti chránit státní rozpočet. Ochrana rozpočtu nemohla být dle názoru žalovaného podřazena dílčím cílům jednotlivých operačních programů, jejichž naplnění se stěžovatelka dovolává. Účel, na který má být dotace poskytnuta, není jediným kritériem správního uvážení, je třeba zohlednit i jiné zákonné povinnosti žalovaného. Žalovaný uzavřel, že riziko ohrožení rozpočtu nebylo spekulativní, nýbrž důvodně podložené závěry auditu, byť se nejednalo o konečnou pozici Evropské komise.

III. Posouzení Nejvyšším správním soudem

[25] Nejvyšší správní soud kasační stížnost posoudil a dospěl k závěru, že není důvodná.

[26] Podle § 14 odst. 1 rozpočtových pravidel *na dotaci nebo návratnou finanční výpomoc není právní nárok, pokud zvláštní právní předpis nestanoví jinak*. V případě dotace, o kterou stěžovatelka žádala v nyní projednávané věci, zvláštní právní předpisy její nárokovost nezakládaly. Nárok na čerpání dotace by proto v souzené věci stěžovatelce vznikl teprve okamžikem pravomocného rozhodnutí o poskytnutí dotace, neboť až tímto rozhodnutím vzniká příjemci dotace subjektivní právo, že mu při dodržení všech podmínek budou (až na výjimečné případy) peněžní prostředky ve stanovených termínech vyplaceny (usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 18. 4. 2017, č. j. 6 Afs 270/2015-48, č. 3579/2017 Sb. NSS, bod 32).

[27] Podle § 14 odst. 2 téhož zákona *dotaci nebo návratnou finanční výpomoc ze státního rozpočtu může poskytnout* ústřední orgán státní správy a další vyjmenovaní poskytovatelé.

[28] Jak dále vyplývá z judikatury Nejvyššího správního soudu, na niž správně poukázal také městský soud, nemá-li žadatel o dotaci či návratnou finanční pomoc na její poskytnutí právní nárok, nemůže její poskytnutí legitimně očekávat (ve smyslu ochrany ústavního práva na majetek). Poskytovatel dotace má v takovémto případě „široký prostor pro uvážení, komu, za jakých podmínek a zda vůbec dotaci poskytne“ (rozsudek rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 30. 9. 2015, č. j. 9 Ads 83/2014-46, č. 3324/2016 Sb. NSS, bod 29). Slovo „může“ užívané v § 14 odst. 2 rozpočtových pravidel v tomto případě tedy skutečně zakládá rozsáhlou diskreci poskytovatelů dotací, která je výslovně potvrzena zněním odstavce prvního o nenárokovosti dotace.

[29] Výše uvedené neznamena, že je vyloučena soudní ochrana neúspěšných žadatelů, nicméně případný soudní přezkum je „omezen na posouzení řádného procesu, který garantuje rovnou ochranu práv a rovné zacházení se všemi žadateli za podmínek stanovených obecným způsobem“ (citovaný rozsudek rozšířeného senátu č. j. 9 Ads 83/2014-46, bod 31). Řádný proces je pak určen právními předpisy, dokumenty, na které právní tituly poskytnutí dotace odkazují, případně základními procesními zásadami (tamtéž). Rozšířený senát v této souvislosti v bodě 33 citovaného rozsudku konstatoval, že „soudní přezkum je tam, kde má poskytovatel správní uvážení, komu, za jakých podmínek, případně zda vůbec dotaci poskytne, realizován specifickým způsobem. Soudní přezkum neznamena nahrazení správního uvážení uvážením soudu. (...) Součástí přezkoumání je i posouzení, zda je správní uvážení logickým vyústěním řádného hodnocení skutkových zjištění. Pokud byly výše uvedené podmínky splněny, soud nemůže ze stejných skutkových zjištění vyvodit jiné závěry. Právě uvedené vylučuje, aby soudy přezkoumávaly účelnost napadeného rozhodnutí, resp. aby dokonce uvážení správního orgánu nahradily uvážením vlastním“. Vzhledem k tomu, že rozhodování o poskytování dotací probíhá v rámci správního uvážení, přísluší správním soudům při přezkumu negativních rozhodnutí toliko posoudit, zda správní orgán z mezí správního uvážení nevybočil, či je nezneužil (§ 78 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, dále jen „s. ř. s.“).

[30] Se stěžovatelkou lze souhlasit v tom, že prostor pro uvážení správního orgánu má vždy své limity, které jsou stanoveny předem právními předpisy, případně je správní orgán

pokračování

vymezuje průběžně vlastní rozhodovací praxí, kterou je povinen následně dodržovat. Kritéria pro rozhodování ani aplikační praxe nesmějí být excesivní (např. diskriminační) a svévolná. Při rozhodování je nutné zohledňovat konkrétní okolnosti daného případu a dbát na to, aby při skutkově shodných nebo podobných případech nevznikaly nedůvodné rozdíly. Rozhodnutí pak musí být řádně odůvodněno (citovaný rozsudek č. j. 9 Ads 83/2014-46, bod 32).

[31] V daném případě žalovaný vydané správní rozhodnutí řádně odůvodnil a podrobně v něm vysvětlil, že důvodem zamítnutí žádosti byla existence *rizika pro státní rozpočet* spočívajícího v možnosti, že vyplacené dotační prostředky nebudou následně refundovány Evropskou komisí, jejíž audit dospěl k závěru, že právní úprava střetu zájmů brání poskytování dotací z evropských fondů společností skupiny Agrofert. Rozhodnutí žalovaného tedy není nepřezkoumatelné jen z toho důvodu, že žalovaný sám nezkoumal naplnění podmínek § 4c zákona o střetu zájmů, neboť na jejich naplnění své rozhodnutí nezaložil, jak u obdobných rozhodnutí žalovaného již dovodil Nejvyšší správní soud v následujících rozsudcích (viz např. rozsudky ze dne 27. 9. 2023, č. j. 10 Afs 9/2023-75, ze dne 19. 10. 2023, č. j. 4 Afs 10/2023-72, nebo ze dne 19. 1. 2024, č. j. 5 Afs 45/2023-84). Tyto rozsudky se však zabývaly výhradně otázkou přezkoumatelnosti závěrů žalovaného a v tomto ohledu korigovaly nesprávný náhled některých senátů městského soudu, které rozhodnutí žalovaného považovaly za nepřezkoumatelná. Z uvedených rozsudků Nejvyššího správního soudu však nelze dovodit odpověď na nyní řešenou stěžejní otázku, zda žalovaný překročil meze správního uvážení, či toto uvážení dokonce zneužil tím, že problematiku střetu zájmů neposuzoval věcně a vycházel z předběžného postoje Evropské komise vyjádřeného v závěrech auditu. Na jeho základě žalovaný vyhodnotil poskytnutí dotace jako rizikové pro státní rozpočet a z tohoto důvodu dotaci stěžovatelce nepřiznal.

[32] Touto otázkou se Nejvyšší správní soud poprvé zabývá až nyní, přičemž dospěl k závěru, že v projednávané věci městský soud posoudil stěžovatelčin případ v souladu se zákonem a dospěl ke správnému závěru, že žalovaný úvahami popsány ve vydaném správním rozhodnutí meze správního uvážení nepřekročil, ani je nezneužil.

[33] Dle Nejvyššího správního soudu žalovaný při rozhodování správně zohlednil veřejný zájem na ochraně státního rozpočtu, což v rámci správního uvážení nelze považovat za excesivní a svévolné kritérium. Žalovaný je organizační složkou státu, která je *povinná dbát, aby (...) plnila určené úkoly nejhospodárnějším způsobem* (§ 45 odst. 2 rozpočtových pravidel). Žalovaný byl jako správce kapitoly státního rozpočtu v rámci vnitřního kontrolního systému a tzv. předběžné kontroly [§ 26 zákona č. 320/2001 Sb., o finanční kontrole ve veřejné správě a o změně některých zákonů (zákon o finanční kontrole)] povinen *prověřit správnost operace zejména ve vztahu k dodržení kritérií stanovených pro hospodárný, efektivní a účelný výkon veřejné správy* [§ 13 odst. 2 písm. b) bod 2 prováděcí vyhlášky č. 416/2004 Sb., kterou se provádí zákon o finanční kontrole] a *ve vztahu k dodržení opatření k vyloučení nebo zmírnění provozních, finančních, právních a jiných rizik, která se při uskutečňování připravované operace mohou vyskytnout* [§ 13 odst. 2 písm. c) prováděcí vyhlášky], jakož i *prověřit, zda připravovaná operace byla prověřena v souvislosti s rozpočtovými riziky, která se při jejím uskutečňování mohou vyskytnout, zejména v souvislosti s dopadem uskutečnění operace*

na zdroje financování činnosti orgánu veřejné správy (...), a zda byla stanovena opatření k vyloučení nebo zmírnění těchto rizik [§ 13 odst. 4 písm. d) prováděcí vyhlášky].

[34] Pokud stěžovatelka opakovaně uváděla, že nerozumí tomu, z čeho žalovaný a městský soud dovodili princip prevence, tvoří právní základ právě výše citovaná ustanovení, která pro oblast veřejných rozpočtů konkretizují obecný právní princip prevence a která představují legitimní kritéria, jež je třeba při správním uvážení zohledňovat (limity správního uvážení vymezené právními předpisy). Žalovaný na příslušná ustanovení právních předpisů odkázal na str. 4 odůvodnění rozhodnutí a městský soud je rekapituloval v bodech 10 a 11 rozsudku a výslovně jimi argumentoval v bodě 76 napadeného rozsudku.

[35] Kritérium prevence a omezení rizik pro státní rozpočet má tedy oporu v platné právní úpravě a nebylo zvoleno svévolně ani excesivně, jak namítala stěžovatelka. Žalovaný rovněž náležitě posoudil konkrétní okolnosti daného případu, přičemž byl povinen zohlednit nejen to, na co konkrétně má být dotace poskytnuta, ale také komu. Nejvyšší správní soud nepovažuje za důvodnou stěžovatelčinu námitku, že žalovaný vybočil z mezí správního uvážení porušením principu rovnosti a zákazu diskriminace tím, že žádost zamítl z důvodu, který nehodnotil u žádného jiného žadatele mimo skupinu Agrofert. Nejvyššímu správnímu soudu není znám jiný skutkově shodný nebo obdobný případ, v němž by pro možný střet zájmů člena vlády hrozilo ze strany Evropské komise neproplacení prostředků vyplacených na dotaci ze státního rozpočtu, a ani stěžovatelka žádný takový případ neuvedla. Nelze proto dospět k závěru, že žalovaný činil nedůvodné rozdíly při posuzování stěžovatelčina případu a jiných případů, neboť není zřejmé, jaké jiné srovnatelné případy měla stěžovatelka na mysli. Žalovaný naopak jasně deklaroval, že by shodným způsobem postupoval rovněž u jiných žádostí o dotace, u kterých by byl znám negativní postoj Evropské komise k jejich následnému proplacení.

[36] Pokud stěžovatelka v žalobě a posléze i v kasační stížnosti obsáhle zpochybňovala relevantnost a míru rizika následného neproplacení poskytnuté dotace ze strany Evropské komise, Nejvyšší správní soud k tomu ve shodě s městským soudem uvádí, že úvahy žalovaného o existenci rizika považuje za racionální a hodnotí je stejně jako městský soud jako logické vyústění učiněných skutkových zjištění. Nejvyšší správní soud v této souvislosti odkazuje na body 65 až 70 a bod 80 napadeného rozsudku, kde městský soud (stejně jako žalovaný) neargumentoval závazností či konečností výstupů auditu Evropské komise, jak poukazuje stěžovatelka. Městský soud tak nepostupoval ani v rozporu se závěry výše citovaného rozhodnutí Tribunálu, jehož se stěžovatelka v kasační stížnosti dovolávala. Skutečnost, že závěry auditu vtělené do závěrečné zprávy ze dne 29. 11. 2019 a tzv. follow-up dopis ze dne 22. 10. 2020 definitivně neurčují pozici Evropské komise a nemají závazné právní účinky v tom smyslu, že by z pozice Evropské komise samy o sobě závazně vylučovaly společnosti skupiny Agrofert z možnosti financování z evropských fondů (viz rozhodnutí Tribunálu, body 82 až 85), neznamená, že se v případě poskytnutí dotace stěžovatelce nejednalo o riziko pro státní rozpočet. Jakkoli měly závěry auditu předběžný charakter, městský soud správně upozornil, že současně nelze odhlížet od toho, že vnitrostátní orgány neuspěly s námitkami uplatněnými proti jeho závěrečné zprávě, a tedy nic nenasvědčovalo tomu, že se pozice Evropské komise bude od závěrů auditu v budoucnu výrazněji odchylovat. Formální nezávaznost a předběžnost výstupů dle Nejvyššího správního nerelativizuje riziko neproplacení dotace Evropskou komisí natolik, aby je

pokračování

žalovaný při rozhodování v rámci správního uvážení nesměl zohlednit. Přestože měla Česká republika (a její orgány) právo neztotožnit se se závěry auditu, popř. i jim navzdory dotace stěžovatelce poskytnout, a tedy se vystavit hrozícím právním následkům, nebylo to její povinností. Správní orgány v tomto ohledu disponovaly ve vztahu k žadatelům správním uvážením.

[37] Česká republika a její orgány současně nebyly povinny vyčkávat závazného rozhodnutí Evropské komise a podstupovat riziko provedení konečné závazné finanční opravy Evropskou komisí [ve smyslu čl. 85 nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1303/2013, o společných ustanoveních o Evropském fondu pro regionální rozvoj, Evropském sociálním fondu, Fondu soudržnosti, Evropském zemědělském fondu pro rozvoj venkova a Evropském námořním a rybářském fondu, o obecných ustanoveních o Evropském fondu pro regionální rozvoj, Evropském sociálním fondu, Fondu soudržnosti a Evropském námořním a rybářském fondu a o zrušení nařízení Rady (ES) č. 1083/2006], která, jak přílehavě vysvětlil již žalovaný, se nemusela dotýkat toliko finančních prostředků vyplacených stěžovatelce a dalším společnostem skupiny Agrofert, ale z důvodu zvýšené chybovosti se v krajním případě mohla týkat celého operačního programu. Jinými slovy, rozhodnutí žalovaného preventivně neposkytovat dotace stěžovatelce a dalším společnostem skupiny Agrofert nebylo podmíněno „materializací“ předběžné pozice Evropské komise v jejím dalším (závazném) rozhodnutí a již vůbec nebylo podmíněno iniciací soudního sporu s Evropskou komisí, pokud by k provedení finanční opravy vůči České republice přistoupila, včetně případného neúspěchu v něm. Nejvyšší správní soud na tomto místě opětovně zdůrazňuje, že na poskytování dotací není právní nárok a že žalovaný disponoval správním uvážením při rozhodování, zda dotaci poskytnout, či nikoli. Městský soud pak v návaznosti na uvedené správně dovodil, že akcent na opatrnost a prevenci při poskytování finančních prostředků ze státního rozpočtu nelze považovat za vybočení z mezí správního uvážení, natož za jeho zneužití.

[38] K tvrzení stěžovatelky, že případné neproplacení dotace z evropských fondů by nepředstavovalo ohrožení státního rozpočtu, protože její projekt odpovídal cílům dotační výzvy, a tedy by se nejednalo o neefektivní alokaci veřejných zdrojů, neboť prostředky alokované v operačním programu by Česká republika mohla použít na podporu jiného projektu, Nejvyšší správní soud odkazuje na body 60 až 62 napadeného rozsudku, kde městský soud srozumitelně a přesvědčivě vysvětlil, že dotační dokumenty předpokládaly výhradní spolufinancování projektů z evropských zdrojů a se spolufinancováním z národních prostředků pravidla nepočítala. Stěžovatelčina představa o možnosti vynutit si poskytnutí nenárokové dotace (u níž hrozilo neprofinancování z evropských zdrojů) prostřednictvím argumentace, že by v rozporu s dotační výzvou a dalšími relevantními dokumenty měla být dotace financována ze státního rozpočtu, nemá oporu v žádném právním předpise ani v jiném dokumentu, který byl vydán v souvislosti s příslušným operačním programem. Odkaz stěžovatelky na usnesení Nejvyššího správního soudu č. j. 4 Afs 11/2023-59 je pak zcela nepřipadný, neboť se jedná o usnesení o návrhu na odkladný účinek, z jehož obsahu navíc nelze dovodit, že by žalovaný byl povinen poskytnout dotaci v rozporu s nastavenými pravidly financování jen z toho důvodu, že existuje „*veřejný zájem na poskytování dotací v souladu se zákonem*“.

[39] Nejvyšší správní soud neshledal důvodnou ani stěžovatelčinu námitku, že žalovaný a městský soud porušili její právo na spravedlivý proces tím, že vycházeli ze závěrů auditu Evropské komise, proti kterým se nemohla bránit a nemohla vyvracet právní posouzení ani zjištěný skutkový stav, přičemž žalovaný se otázkou střetu zájmů v řízení věcně nezabýval. K tomu Nejvyšší správní soud znovu opakuje, že se v daném případě nejednalo o situaci, kdy by došlo k negaci stěžovatelčina právního nároku na již přiznanou (poskytnutou) dotaci, např. v řízení o nevyplacení dotace dle § 14e rozpočtových pravidel (tzv. krácení dotace), v řízení o odnětí dotace dle § 15 rozpočtových pravidel nebo v řízení o odvodu za porušení rozpočtové kázně dle § 44a rozpočtových pravidel. V těchto typech řízení by správní orgán byl povinen s ohledem na veřejné subjektivní právo příjemce dotace (právo na obdržení finančních prostředků při dodržení stanovených podmínek) odůvodnit rozhodnutí konkrétním a prokázaným porušením právních předpisů. O takový typ řízení se však v nyní souzené věci nejednalo. V nyní projednávaném případě nebylo porušení právních předpisů podmínkou ani důvodem pro zamítavé rozhodnutí žalovaného, neboť jak bylo opakovaně řečeno, na poskytnutí dotace není právní nárok a žalovaný měl prostor pro správní uvážení, zda dotaci poskytne či nikoli. V daném případě žalovaný opřel závěr o neposkytnutí dotace o riziko neproplacení poskytnutých prostředků státního rozpočtu Evropskou komisí, což nepředstavuje vybočení z mezí správního uvážení (viz odůvodnění tohoto závěru výše).

[40] Městský soud v bodě 88 napadeného rozsudku správně poznamenal, že ani vlastní posouzení střetu zájmů žalovaným by nemohlo nic změnit na zásadním důvodu, o který žalovaný opřel vydané rozhodnutí, a sice posouzení situace Evropskou komisí s potenciálem ohrožit státní rozpočet neplánovanými výdaji. Nejvyšší správní soud dodává, že i v případě, že by žalovaný sám posoudil střet zájmů a dal za pravdu stěžovateli, nijak by tato skutečnost nesnižovala míru popsaného rizika pro státní rozpočet, kvůli kterému žalovaný stěžovateli dotaci neposkytl. S ohledem na nenárokovost dotace nelze prostřednictvím soudního přezkumu nutit žalovaného, aby dotaci poskytl v situaci existence hrozícího rizika provedení finančních oprav Evropskou komisí, když tato hrozba byla podložena a odůvodněna závěry auditu a finanční opravy navíc mohly v krajním případě postihnout celý operační program.

[41] Stěžovatelce byl ve správním řízení dán také dostatečný prostor vyjádřit se k závěrům auditu představujícím ohrožení státního rozpočtu, jehož výstupy jsou součástí správního spisu. Skutečnost, že se žalovaný nezabýval existencí střetu zájmů věcně, nepředstavuje porušení stěžovatelčina práva na spravedlivý proces, neboť rozhodnutí o neposkytnutí dotace nebylo (a nemuselo být) založeno na prokázání střetu zájmů, nýbrž na objektivním riziku, že dojde k neproplacení dotace ze strany Evropské komise. Z tohoto důvodu je nepřipadným také stěžovatelčin odkaz na nález Ústavního soudu sp. zn. II. ÚS 329/04. Není povinností věcně vypořádávat námitky účastníka řízení, které se míjejí s podstatou rozhodovacích důvodů.

[42] Postup městského soudu, který neprovedl stěžovatelkou navržené důkazy (konkrétně vyjádřením Evropské komise ze dne 9. 2. 2022), nebyl ani v rozporu s principem plné jurisdikce, jak se mylně domnívá stěžovatelka. Stěžovatelka tímto vyjádřením zamýšlela prokázat závěry o předběžnosti a právní nezávaznosti auditních výstupů, které však žalovaný ani městský soud nečinili v řízení spornými.

pokračování

[43] Za nedůvodnou Nejvyšší správní soud považuje rovněž stěžovatelčinu námitku, dle které městský soud nevysvětlil, proč se odchýlil od předchozí rozhodovací praxe jiných senátů téhož soudu. Z napadeného rozsudku je naopak bez pochybností zřejmé, z jakých důvodů se městský soud od závěrů jiných senátů odchyluje a proč tak učinil (viz body 49, 50, 63, 76 a 79 odůvodnění). Z odůvodnění rozsudku je tedy patrné, v čem se názor městského soudu v nyní projednávané věci odlišuje od názorů zaujatých jinými senáty téhož soudu.

[44] K námitce, že městský soud podrobně neodůvodnil, proč nepodal stěžovatelkou navrhované předběžné otázky SDEU, Nejvyšší správní soud uvádí, že městský soud není *soudem členského státu, jehož rozhodnutí nelze napadnout opravnými prostředky podle vnitrostátního práva* ve smyslu čl. 267 třetí pododstavec Smlouvy o fungování Evropské unie. Podání předběžných otázek tak nebylo povinností městského soudu, nýbrž toliko možností (např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 24. 3. 2023, č. j. 3 Azs 275/2022-28, body 17 až 21). Dovolává-li se stěžovatelka nálezu Ústavního soudu ze dne 24. 11. 2020, sp. zn. I. ÚS 865/20, přehlíží, že v tehdejší věci Ústavní soud považoval za neústavní (porušující právo na spravedlivý proces a principy právního státu) situaci, kdy se na SDEU neobrátil a rozhodnutí tak neučinit (navzdory námitce účastníka řízení) podrobněji neodůvodnil soud, proti jehož rozhodnutí již nebyl dostupný opravný prostředek (vrchní soud ve věci bagatelní pohledávky, kde je vyloučena možnost dovolání), jak vyplývá z bodů 3 a 18 citovaného nálezu. Nejvyšší správní soud poznamenává, že žádná ze stěžovatelkou navržených předběžných otázek rekapitulovaných výše v tomto rozsudku nebyla pro rozhodování městského soudu relevantní z důvodů, na nichž bylo rozhodnutí žalovaného založeno a vystavěno (princip prevence a ohrožení státního rozpočtu). Vzhledem k tomu, že přezkum správního uvážení soudy rozhodujícími ve věcech správního soudnictví je omezený (§ 78 odst. 1 s. ř. s.), přičemž ani výsledek posouzení střetu zájmů by nemohl nic změnit na zásadním důvodu, o který žalovaný opřel jím vydané rozhodnutí, otázku střetu zájmů v tomto řízení neřešil ani Nejvyšší správní soud. Neobracel se proto na SDEU s navrhovými předběžnými otázkami, byť je soudem, proti jehož rozhodnutí již není opravný prostředek přípustný.

[45] S ohledem na výše uvedené bylo nadbytečné zabývat se také dalším, toliko podpůrným argumentem žalovaného a městského soudu pro zamítnutí žádosti o dotaci, spočívajícím v povinnosti předcházet nesrovnalostem (čl. 122 odst. 2 výše citovaného nařízení č. 1303/2013), jakož i námitkami stěžovatelky, že nesrovnalost ve smyslu čl. 2 odst. 36 citovaného nařízení nebyla v řízení prokázána. V této souvislosti lze toliko poznamenat, že stěžovatelka opětovně zaměňuje prokázání nesrovnalosti a preventivní kroky k předcházení nesrovnalostem, které žalovaný činil tím, že z důvodu ochrany státního rozpočtu v rámci správního uvážení nenárokovou dotaci neposkytl.

[46] Stěžovatelce lze přisvědčit pouze do té míry, že městský soud se v napadeném rozsudku dopustil určité nedůslednosti tím, že se nad rámec rozhodovacích důvodů žalovaného sám zabýval v bodě 84 napadeného rozsudku otázkou střetu zájmů věcně, a sice prováděním výkladu čl. 61 finančního nařízení. Z příslušného bodu rozsudku lze však seznat, že tak činil zejména z toho důvodu, aby ukázal, že závěry auditu, z nichž žalovaný vyvodil riziko pro státní rozpočet, jsou postaveny na myslitelném výkladu příslušných evropských právních předpisů. Jednalo se tedy pouze o podpůrný, nadto zbytný argument.

IV. Závěr a náklady řízení

[47] Na základě výše uvedených skutečností Nejvyšší správní soud dospěl k závěru, že kasační stížnost není důvodná, a proto ji podle § 110 odst. 1 poslední věty s. ř. s. zamítl.

[48] O nákladech řízení o kasační stížnosti Nejvyšší správní soud rozhodl podle § 60 odst. 1 a 7 s. ř. s. ve spojení s § 120 s. ř. s. Žalobkyně (stěžovatelka) neměla ve věci úspěch, nemá proto právo na náhradu nákladů řízení. Úspěšnému žalovanému se náhrada nákladů řízení nepřiznává, neboť podle rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 26. 4. 2007, č. j. 6 As 40/2006-87, č. 1260/2007 Sb. NSS, „(...) v případě, že v soudním řízení správním vystupuje jako účastník orgán veřejné správy v oboru své působnosti, není v zásadě důvodně vynaloženým nákladem, pokud se v takovém řízení nechá zastoupit. (...) Stejně tak Vrchní soud v Praze konstatoval, že povinnost správního úřadu jím vydané rozhodnutí hájit na soudě proti správní žalobě představuje samozřejmou součást povinnosti plynoucí z běžné správní agendy. Nelze proto spravedlivě žádat na žalobci, aby hradil náklady vzniklé tím, že správní úřad udělil k zastupování plnou moc advokátovi (srov. usnesení Vrchního soudu v Praze ze dne 30. 1. 1998, č. j. 6 A 90/96-23)“.

Poučení: Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 17. dubna 2024

Mgr. Ing. Veronika Juříčková
předsedkyně senátu